

ens podria posar en dubte sobre si és correcta i no merament suposada l'ortografia en *-r*; no perquè sigui raó sense rèplica, perquè a la segona meitat del S. XVII ja faria prop de dos segles que la *-r* era muda tant a Mall. com al Principat; la grafia de Despuig (que comptava amb bona i molta informació heràldica i documental) tendeix a donar crèdit a la *-r*.

I més decisivament els homònims de fora Mallorca. En val., en el te. d'Agullent registro una pda. *el benetzar* (xxxii, 97.19); si no m'enganyo hi està d'acord l'agullentí E. Casanova, que ha manejat aquestes cèdules; ara bé en aquesta comarca valenciana la *-r* ha sonat sempre. Hi ha una aldea *Benaizar* murciana, agr. a Moratalla. En fi tinc nota d'un NL *Javalazar* te. Fanzara tirant a Ribesaltes (xxix, 111.15), que té l'aire de ser un compost paral·lel, format amb l'àr. *ğábal* 'muntanya' (cf. *Javalambre*, *Javalcuz* etc.).

Crec, doncs, que puc donar la raó a *AlcM*, que veu en *Biniatzar* un compost amb l'àr. *zabr* 'flor', el mot que ha donat el cast. *azabar* i l'internacional *atzar* 'dau' (en el qual hi havia representada una flor); davant *r* la *a* no es tornava *ä*. D'altra banda sense *-r* tampoc no es veuria cap etimologia aràbiga; hi ha un NP femení °*Azzā*, és veritat (Hess, 39b, i *GGAlg*), però accentuat en la inicial, i no es concep que hagi tingut altra accentuació (majorment essent un femení).

Però en àrab *zabr*, per més que signifiqui 'flor' en general, s'aplicà especialment a la flor de taronger, que és el significat del cast. *azabar* (*DECH* I, 431); 'flor' en general és més aviat *naūāra* (*RMa*, *PAlc*, 253b 31). Ara bé si recordem que *Ben/Ibn* (i sovint fins el seu plural *bāni*) s'usen com a exponent adjectival 'el de ---', 'aquell de ---', qui hagi vist els jardins de Raixa (i les terres de Biniatzar) comprendrà de seguida que el significat real aquí no és 'fills de la flor', sinó 'el lloc o els llocs de la tarongina, els camps de tarongerar'. També Agullent (i fins Múrcia i Fanzara) són llocs on la taronja prospera en gran.

Biniatzén(t), vol. I, 55. Les alqueries *Biniatzént* de Mancor-Selva (xl, 21.21, 55.17, 66.22, 23) són en Masc. 10E1 i escrit *Binietzens*, en el m. Despuig (cf. *B DLC* xiv, 150); oït *biniadzént* a Lloseta (xl, 54.5). Ja *Beniatzent* en doc. de 1511 (Quadrado, *For. y Ci.* 46).

Binibací, o *-bassí*, V. *Bací* *Binibeca*, V. *Beca*

BINIBONA

Terme Selva (Mall.). N'hem tractat en detall a l'article *Mirabona* del vol. I, 206-7; mostrant, entre altres coses, que hi ha alteració de la base *Binabona* o *Binamala*, per dissimilació *n-m* > *r-m*, complicada amb assimilació *b-n* (o *b-m*) > *m-n*; provinent tot de PINNA 'penya' amb la *p*-arabitzada.

N'hi hagué un quasi-homònim a Eivissa, car en el *Rept.* d'aquesta illa figura un *Benibona gran* entre les alqueries del Llevant («Xarc»), núm. 60, citat com pròxim («ibi juxta» 'allí prop') de *Zafragell* (= *Safar-*

gell te. St. Llorenç de Balàfia). Deu ser també PINNA BONA ET GRANDIS (= P. MALA ET G.?).

Encara que es comprova que *bona* en molts (o tots) els casos s'hi posà per antífrasi eufèmica en lloc de MALA, no descartem que en alguns casos hi hagués verament BONA, BONUS, mot que realment havia passat a l'onomàstica mossàrab. Julià Ribera cita dos personatges moros valencians de nom *Sid Bono* (*Dis. y Op.* II, 264-5); segons *AlcM* (i m'ho repetia Masc.) hi ha un *Binibò* a Ciutadella; i tinc nota d'un antic *Binibonaix* a Costitx en docs. de 1238 i 1690 (= Castelldamós, *BSAL* VII, 138a): és fàcil que aquí també hi hagi PINNA, sigui amb sufix *-ARIOS* darrera BON-, sigui per combinació amb l'equivalent del cat. *Bon-aire*: car és sabut que el resultat mossàrab *-air*, en el plural *-airs* passava a *-ais* > *-aix* (val. *Patraix*, *Barraix*, *Beniarrupaix* etc.).

BINIC-. Recordem que des d'aquí, tots els noms d'inicial BINI- s'han de cercar en el segon component (*Binicatat* a *-casat* etc.).

BINORTELL

Terme Tàrbena (xxiv, 173.12). Com que en àrab no sé res antroponímic que s'assembla a *ort-/art-*, i així com així *Bino-* no és el mateix que *Ben-*, *Vin-* ni *Beni-*, bé sembla que sigui mossàrab; *hort(ell)* sí que està ben comprovat en toponímia mossàrab i val. *Hortells*, bal. *Hortella*, de Sineu, *Hortalutx*, i cf. *Hortisella* i *Hortijola* val. Potser, doncs, *Bin(a)-* < PINNA + HORTELLU (cf. supra *Binibona*, *Binambutos* etc.): 'roca de l'hortet'; car si vingués de *bon hortell* no s'explicaria la *i*.

Bintalja o *Bintauja*, vol. I, 70 *Bintibudell* o *Vint-*, V. *Montibudell* (vol. I, 120-1), s. v. *Vin-* *El Binyent*, V. *Albinyent* (supra, s. v. *Albinyana*)

Binyoveros, V. *Benovaire*, i s. v. *-vaire*

BIOSCA

Antiga vila de l'alta Segarra, entre Torà i Sanauja. PRON. MOD.: *biòska*, 1920 (a Cardona); id. 1931 (a Torà i a Cabanabona); id. 1956 (al poble mateix i els circumdants).¹

DOC. ANT. *Bioscha* en docs. llegits a l'arxiu de Solsona, aa. 1076 (citat junt amb el Riu Bragós), 1088 (junt amb Vallferosa), 1093 (junt amb La Vansa), i un altre del S. XI, indatat (junt amb *el Guspi*); id. 1147 (Mas, N. *Hi. Bi. Bna.* XIII, 272); *Biosca*, 1151 (Kehr, *Papsturk.*, p. 329); id. 1172 MiretS. (*TemplH*, p. 224); *Bioscha*, 1174 (Kehr, *Papsturk.* 454): «*ipsum mansum de Malpàs q. est in te. de Bioscha*» (MiretS., ib. 118); id. 1178 (MiretS, *El més antic text cat.* 21); *Biosca*, 1190 (MiretS. *Templ.*, 225); *Bioscha*, 1192 (id., ib. 209), 1196 (MiretS., ib. 226); *Bioscha*, 1278 (*RHisp.* xxxvii, 180), i 1280 (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* II,